

FARSKÝ LIST

28. júl – 3. august 2025, číslo 607

Gréckokatolícka cirkev, farnosť Čičava, Čičava 38, 09301

Tel.: 0911/711488, o.martinlaban@gmail.com

BIBLIA PRE VŠETKÝCH

ZLATÉ TEĽA

Ku komu sa utieka padnutý človek, ak sa nachádza v skúške? Na koho sa obráti, ak je v hĺbke pokúšaný?

Môžeme povedať, že v tejto situácii sa človek obracia na toho, ktorý ho zrodil v strome pozemského raja, čiže na Zlého.

Takáto je skúsenosť Izraela na púšti.

Mojžiš vystúpil na vrch, aby prijal od Boha tabule Zmluvy a Izrael nemôže zničiť jeho neprítomnosť. V istom momente sa už nemôže pozeráť do výšky, lebo na nikoho nečaká. Z výšky príde spása, hovorí Izaiáš, ale Izrael obráti zrak k sebe samému a rozhodne sa urobiť zlaté teľa, aby ho ďalej viedol po púšti (Ex 32,1-6).

Zlaté teľa má jasné známky modlárstva, ktorému nás svet podrobuje.

Na prvom mieste označuje podrobenie sa človeka bohatstvu, ktoré ho očarúva a bráni mu poslúchať Boha a páčiť sa mu.

Po druhé, teľa, mladý junec v kultúre izraelského ľudu je symbolom plodnosti, čo dáva pochopiť, že človek sa realizuje ako taký bez potreby Boha, ba navyše, že Boh je akousi prekážkou rastu človeka a treba ho odmietnuť, zahrnúť ako niečo škodlivé. My vieme veľmi dobre, že tento druh filozofie často prednášajú mnohí "inteligentní" doktori na mnohých našich školách a univerzitách.

Po tretie, toto postavené teľa je nehybné a treba ho prenášať z jedného miesta na druhé. To vyjadruje pokušenie - hriech človeka, ktorý nedovoľuje, aby jeho život

niekto dirigoval, dokonca ani Boh, a preto si vyrába boha na mieru svojich ambícií a svojho mozgu, ktorým môže manipulovať podľa svojich chutí.

Takto Izrael toto zlaté teľa bude prenášať tadiaľ, kadiaľ on chce, a nič nechce vedieť o Bohu, ktorý ho má viesť a priviesť do zaslúbenej zeme.

Ako vidíme, tento text Exodu vyjaví tú najhlbšiu skutočnosť padnutého človeka: obranu svojej autonómie, a Boha pritom považuje za votrelca.

Ježiš, v ktorom sa splnia všetky Písma, a ktorý si uvedomuje celé dejiny izraelského ľudu, takisto vo svojej beznádejnosti pred skúškou nám povie: "Podťe ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení, a ja vás posilním" (Mt 11,28).

Ježiš je Otcovou odpoveďou zoči-voči skúške, zúfalstvu, pokušeniu človeka. Izrael v situácii pokušenia a utrpenia, hoci akokoľvek sa obzeral vôkol seba, nevidel, o koho by sa oprel, a videl hriech - zlaté teľa ako riešenie. Človek viery v rovnakej situácii pokušenia a utrpenia už nemá ako jediné východisko hriech - podvod Zlého, ktoré okrem toho je falošné. Sv. Pavol hovorí, že mzdou hriechu je smrť (Rim 6,23), čiže vnútorná deštrukcia osoby; ale tento človek viery sa opiera a posilní v Ježišovi Kristovi, ktorý prišiel, aby mali život a aby ho mali hojnejšie (Jn 10,10). Potom, čo si Izrael zostrojil zlaté teľa, povedal Boh Mojžišovi: "Chod', zostúp, lebo tvoj ľud, čo si vyviedol z egyptskej krajiny, zle robí" (Ex 32,7).

Toto naliehanie Boha na Mojžiša, aby zostúpil, lebo jeho ľud zablúdil, uzatvára v sebe prorockto a prísľub, ktoré odhaľujú nekonečnú lásku Boha voči človeku.

A naozaj, o niekoľko storočí neskôr Boh, Otec povie Ježišovi: "ZÍDI; ZOSTÚP!", lebo človek, ktorý vyšiel z mojich rúk, nedokáže vyjsť z hriechu, nenachádza cestu ku mne.

A Ježiš zostúpi ako rosa do panenského lona Márie a stane sa jedným z nás, podobný vo všetkom, okrem hriechu a povie nám: "Nechajte zlaté teľa, lebo ja som CESTA, PRAVDA A ŽIVOT, aby ste došli k Otcovi."

MODLIACI SA MOJŽIŠ

Izrael bojuje proti Amalekitom. Amalekiti sú potomkovia Ezaua, Jakubovho brata, ktorý nedostal prvorodenectvo. Sú vlastne obrazom sveta, ktorý sa vzpiera voči Bohu; a preto bojujú proti synom Izraela, chcú im zabrániť vstup do zaslúbenej zeme, miesta odpočinku a pokoja, kde sám Boh bude PASTIEROM svojho ľudu (Ž 23). K tomuto nám Ježiš hovorí: "Keď príde on, Duch Svätý, Duch pravdy, uvedie vás do plnej pravdy" (Jn 16,13).

Text (Ex 17,8-16) hovorí, že Jozue sa odobral bojovať na nížine, zatiaľ čo Mojžiš spolu s Áronom a Hurom vystúpili na končiar vrchu s palicou v ruke, aby sa Mojžiš prihovárал za ľud u Boha.

Na končiar vrchu sa modlí Mojžiš so zdvihnutými rukami. Je to dokonalý obraz Ježiša na vrchole Kalvárie so zdvihnutými rukami na kríži. Uskutočňuje prosebnú modlitbu, aby spasil ľudí: "Otče, odpusť im, lebo nevedia, čo robia" (Lk 23,24).

Tu vidíme, ako poslaním cirkvi je v podstate modlitba. Ježiš sa modlí z kríža, lebo je ukrižovaný pre svet. A tiež Mojžiš, pokým

sa modlil, Jozue s ľudom bojoval proti Amalekitom. Tak aj Cirkev sa rozvinie sama nad sebou; bojuje v nížine pomocou ohlasovania evanjelia. Toto veľmi dobre pochopili apoštoli, keď sa rozhodli zrieť sa akejkolvek inej aktivity, ak by to nebola modlitba a slovo, t.j. ohlasovanie evanjelia (Sk 6,2-4).

Sledujme ďalej text Exodu a vidíme, že v určitej chvíli sa Mojžišove ruky unavili, lebo ich mal neustále zdvihnuté a pomaly mu klesali. Keď sa to stalo, Jozue so svojimi ľuďmi ustupovali v bitke.

Vtedy Áron a Hur Mojžiša posadili na skalu. Skala v Písme je predobraz zákona - a toto gesto prorokuje Ježiša Krista, PÁNA ZÁKONA, ktorému prišiel dať dokonalé naplnenie, to znamená, zamerať zákon na milosrdenstvo (Mt 5,17). A keď sa Mojžiš posadí na skalu, podopierajú mu ramená jeden sprava a druhý zľava.

Ako Mojžišovi podopierali sprava i zľava ramená vo forme kríža Áron a Hur, tak Ježiša na kríži budú sprava i zľava podopierať dvaja lotri, čo značí silu jeho lásky voči hriešnikom.

Táto Mojžišova únava, ktorá sa prejavovala klesaním ramien, je pokušením, ktoré trpela a stále bude trpieť Cirkev. Lebo sú také chvíle, keď kríž je nepohodlný a zdanlivo neznesiteľný.

Napokon Ježiš Kristus takisto bude trpieť pokušenie, keď ako ukrižovaný počuje hovoriť svet: "Zostúp z kríža a uveríme ti" (Mt 27,40-43).

Šalamúnove ódy sú akýmsi zborníkom liturgických hymnov, ktoré prvotní kresťania spievali vo svojich zhromaždeniach, najmä na eucharistii.

Jeden z týchto hymnov hovorí:

"Roztiahnem svoje ruky a kričím k Pánovi:

"ABBA, OTČE MÔJ, DO TVOJICH RÚK
ODOVZDÁVAM SVOJHO DUCHA".

Týmto spevom proklamovali kresťania víťazstvo Ježiša Krista nad smrťou. Lebo ľudia môžu umučiť svoje telo, ale nie svojho ducha, ako to Ježiš predtým potvrdil: "Nebojte sa tých, čo zabíjajú telo, ale dušu zabiť nemôžu" (Mt 10,28).

A tak, keď Ježiš na kríži zvolá: "Otče, do tvojich rúk porúčam svojho ducha" (Lk 23,46), koná autentické vyhlásenie svojho víťazstva, svojej lásky k Otcovi, lásky Otca k nemu, dávajúc cisárovi to, čo je cisárovo, a Bohu čo je Božie (Lk 20,25). Na kríži môžeme byť definitívne zbavení všetkého: dobier, citov, slobody, ba až vlastného tela, ale nemôžu sa dotknúť nášho ducha, pretože v každej trýznivej chvíli nášho života môžeme víťazne prehlásiť s Ježišom: "Otče, do tvojich rúk porúčam svojho ducha."

MOJŽIŠ TÚŽI VIDIEŤ BOHA

Vzťah medzi Bohom a Mojžišom sa stáva čoraz viac intímnejší. Nadišla chvíľa, keď Mojžiš povzbudený láskou, ktorá prichádza zhora, prosí Boha, aby mohol vidieť jeho tvár (Ex 33,18). Boh mu na to povie, že nemôže vidieť jeho tvár a ostať nažive (Ex 33,20) a ďalej hovorí: "Hľa, neďaleko mňa je miesto, tam vystúp na skalu! Keď tade pôjde veleba moja, postavím ťa do skalnej trhliny a položím na teba ruku svoju, kým neprejdem" (Ex 33,21-23).

Zdanlivo nám odpoveď Boha veľa neobjasní; predsa však Božie slovo je TAJOMSTVO, sám Duch Svätý nás vedie svojou múdrosťou a ponoríme sa do hĺbok TAJOMSTVA.

Toto "miesto neďaleko mňa", o ktorom hovorí Boh Mojžišovi, je samotný Ježiš Kristus, odkiaľ máme prístup k Bohu Otcovi. Ježiš je nazývaný vo svätých Písmach a v žalmoch ako SKALA.

Boh hovorí Mojžišovi, že ho umiestni do skalnej trhliny. A táto trhlina nie je nič iné ako rana v boku, spôsobená kopijou, ktorá prerazila srdce ukrižovaného Ježiša.

V tomto texte vidíme teda jeden z najvyšších vrcholov kresťanskej duchovnosti. Naozaj, z prerazeného srdca ukrižovaného Ježiša, ako nám hovorí sv. Ján, vyšla krv a voda (Jn 19,34). V tom videli naši cirkevní otcovia zrod cirkvi, keďže voda znamená krst a krv eucharistiu. Táto trhlina v skale, kde Boh umiestni Mojžiša, nie je nič iné ako Cirkev, privilegované miesto, kde môže človek vidieť a klaňať sa Bohu. A rovnako vidíme, že tu sa objaví veľmi dôležité poslanie cirkvi - SVETLO SVETA (Mt 5,14).

Naozaj, z prebodnutého srdca ukrižovaného Ježiša vychádza krv a voda, ktoré v tom najhlbšom význame očisťujú človeka z jeho hriechov (krst) a vedú ho k adorácii (eucharistia). Iba človek, ktorému bolo odpustené môže opovrhovať modlami, a urobiť zo svojho života jedno klaňanie sa Bohu.

Teraz sa pozrime na to, čo vychádza zo zraneného ľudského srdca. Človek, ktorý žije vo svete, je podrobený mnohorakým nepriaznivým situáciám, ktoré mu neustále zraňujú srdce. A čože to vychádza z tohto hriechom zraneného srdca a dosiaľ ešte neobnoveného Duchom Svätým?

Ježiš nám to hovorí v (Mk 7,21-22): "Lebo z vnútra, z ľudského srdca, vychádzajú zlé myšlienky, smilstvá, krádeže, vraždy,

cudzoložstvá, chamtivosť, zlomyseľnosť, klamstvo, necudnosť, závisť, rúhanie, pýcha a hlúposť." To je ľudská odpoveď na agresiu toho druhého. A tu sa nastolí kvalitatívne tvorivá skúsenosť medzi Synom Božím a synom tohto sveta. Boží Syn pred agresiou druhého, keď je jeho srdce prerazené kopijou jeho nepriateľa, ak má srdce Boha, z jeho srdca rovnako ako zo srdca ukrižovaného Ježiša Krista vyjde krv a voda, ktoré majú moc uzmierniť svojho nepriateľa so sebou samým a s Bohom.

Naopak, keď je srdce syna tohto sveta ranené kopijou svojho nepriateľa, z jeho

srdca, sformovaného na obraz satanáša, vychádza vražda, závisť, rúhanie... atď., všetko to, čo vymenoval Ježiš v (Mk 7,21-22).

Hovoril som predtým, že sa tu objavilo veľmi dôležité poslanie cirkvi. Bezpochyby to najdôležitejšie, veď všetky aktivity cirkvi závisia od tohto poslanca a sú sterilné, ak sa nezrodia z tejto misie.

Definitívne kresťan, keďže je novým stvorením (2 Kor 5,17), je povolaný zoči-voči agresii nechať vytrysknúť zo svojho srdca krv a vodu, splniac tak samotnú misiu Ježiša Krista, ktorou je zmierniť svet s Bohom (2 Kor 5,19).

	<i>Čičava</i>	<i>Komárany</i>	<i>Merník</i>
Po	<i>Svätí apoštoli a diakoni Prochor, Nikanor, Timón a Parmenas</i>		
28.7.		18.00 *ZBP Anna (r.Kľučarová)	
Ut	<i>Svätý apoštol Kaliník</i>		
29.7.			
St	<i>Svätí apoštoli Silas, Silván a spoločníci</i>		
30.7.	18.00 +Bartolomej, Ludmila (r.Peštová) + panychýda	16.30 +Michal (r.Kovka)	
Št	<i>Svätý a spravodlivý Eudokim</i>		
31.7.	16.30 spoveď 18.00 *ZBP ruženec		
Pi	<i>Vynesenie úctyhodného a životodarného Kríža</i>		<i>Zdržanlivosť od mäsa</i>
1.8.		17.30 spoveď 18.00 +Stanislav (r.Lipkošová) + panychýda	
So	<i>Prenesenie pozostatkov svätého prvomučeníka a archidiacona Štefana</i>		
2.8.			7.30 spoveď 8.15 +Ján (r.Pavučková)
Ne	Ôsma nedela po Päťdesiatnici		
3.8.	9.15 *za farnosť	7.30	11.00

Úmysel modlitby: za mier na Ukrajine a vo svete